300994 - Kitaplara iman, peygambelere iman’dan önce ifade edilmesi

Soru

“İman; Allah’a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, Ahiret gününe, kaderin hayrı ve şerrine iman etmendir” hadis-i Şerifte: Kitaplara iman, neden meleklere imandan sonra ve peygamberlere imandan önce ifade edilmiştir.

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

,

İman konusunda bir kulun ilk inanması gereken şey yüce Allah’tır. Çünkü kul, alemlere bir ilah olduğunu ispat etmediği müddetçe peygamberlerin doğruluğu bilinmez. Böylece Allah’ı tanımak asıldır. Bundan dolayı Allah’a iman birinci derecede yer almıştır.

Ayrıca bir çok ayet ve hadiste meleklere iman, Allah’a imandan sonra zikredilmiştir. Bunun hikmeti yüce Allah, peygamberlere meleklerin vesilesiyle vahiy göndermesidir. “Allah kullarından dilediğine buyruğunu bildirmek için meleklerini vahiyle indirerek şöyle der: "İnsanları uyarın ki, Benden başka tanrı yoktur. Benden sakının." Nahl/2. “(Resûlüm!) Onu Rûhu´l-emîn (Cebrail) uyarıcılardan olasın diye, apaçık Arap diliyle, senin kalbine indirmiştir.” Şuara/193-194

Vahyin peygamberlere melekler aracılığıyla iletildiğini sabit olduğunu gördükten sonra meleklerin ikinci basamakta ifade edilmelerinin hikmeti anlaşılmış olur. Nitekim bu sırdan dolayı yüce Allah, şöyle buyurdu: “ Allah, hak ve adaleti ayakta tutarak, kendinden başka tanrı olmadığını bildirdi; melekler ve ilim sahipleri de bunu ikrar ettiler. (Evet) O’ndan başka tanrı yoktur; O mutlak güç ve hikmet sahibidir. Âli imran/18

Üçüncü mertebede kitaplar gelir. Bu kitaplar, meleklerin yüce Allah’tan aldıkları vahiydir. Bu vahyi peygambere iletecektir. Bu nedenle melekler kitaplardan önce zikredilmiştir.

Dördüncü derecede ise peygamberler gelir. Zira bunlar vahyi meleklerden aldıkları için dördüncü sırada yel almaktadırlar.

Açıkladığımız sıralamayı el Razi, tefsirinde bu çerçevede kaleme almıştır. 7/108.

Ayrıca Beydavi üzerine yazılan “Haşiyet Zade” adlı kitabına başvurabilirsiniz. 2/694

El taybi şöyle dedi: melekleri kitap ve peygamberlerden önce zikretmesi gerçekte olan sıralamaya göre olmuştur. Zira yüce Allah, melekleri kitapla peygamberlere göndermiştir. (şerh el Mişkat 2/425)

Her şeye rağmen verilen yorum, ilmin tuzu ve latifelerindendir. Bu bilgiler, dinin rükünleri veya üzerine itikatla ilgili bir şeyin kurulacağı temel bir konu değildir.

En iyisini Allah bilir.